

[Lars Emil Johansen.]

og olieindustriarbejdere, da man jo endnu ikke ved, om det vil blive aktuelt med en sådan arbejdskraft.

Nu står vi igen i den situation, at der er ved at blive startet noget nyt i Grønland, hvorefter man vil sige til os: her kan I ikke være med, for I har ingen uddannelse til en sådan arbejdsplads. Dette er et af eksemplerne på den onde cirkel, vi desværre kender alt for godt i Grønland.

Det har vist sig at være nødvendigt at understrege, at dette på ingen måde er en grønlandsk krigserklæring mod Danmark, men dette er et indtrængende forsøg på at få jer danskere til at forstå, at der ganske vist kan blive tale om milliarder af kroner og tonsvis af olie i den grønlandske undergrund, men at man for alt i verden ikke må glemme grønlændernes naturlige ret til at udøve afgørende indflydelse på udnyttelsen af disse rigdomme. Jeg ved, det danske folk er et civiliseret og intellektuelt folk. Derfor mener jeg også, at der må være basis for en menneskelig og ikke blot maskinel og teknisk tankegang.

Jeg skal derfor på baggrund af de synspunkter, jeg hidtil har redegjort for, hermed stille følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

„Idet folketinget opfordrer regeringen til at udskyde afgørelsen i spørgsmålet om meddelelse af koncessioner i Grønland, indtil ejendomsforholdet til den grønlandske undergrund er afklaret i forbindelse med gennemførelse af grønlandsk hjemmestyre, går tinget over til næste sag på dagsordenen.“

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i forhandlingen.

K. J. Mortensen (S):

Jeg må nok forbavses lidt over begrundelsen for denne forespørgsel, idet man ellers må konstatere, at der er udført et grundigt forberedende arbejde, før ministeren har taget stilling til koncessionsspørgsmålet. Det er også blevet anerkendt af ordføreren for forespørgerne.

Det rådgivende koncessionsudvalg blev

nedsat i 1969. Allerede i 1974 fremlagdes, som det fremgår af ministerens bemærkninger, et udkast til koncessioner, som blev tiltrådt af alle partier i koncessionsudvalget. Det er nok også forståeligt, for hvis man sammenligner disse koncessionsbestemmelser med koncessionsbestemmelser for andre områder, er disse bestemmelser nok noget mere faste, end vi ser det andre steder fra, og jeg mener tværtimod ligesom hr. Lars Emil Johansen, at man bør rose ministeriet for det arbejde, der er udført.

Spørgsmålet er så, om årsagen til ønsket om udskydelse er, at landsrådet og dermed Grønland ikke er blevet orienteret. Dette er ikke tilfældet. Som det fremgik af ministerens tale, blev landsrådet i efterårssamlingen 1971 orienteret om koncessionsudvalgets nedsættelse, og i forårssamlingen 1973 skete en orientering om arbejdets forløb. Denne orientering er, som det blev fremført af ministeren, givet til grønlænderne i al almindelighed, idet forhandlingerne fra landsrådsmødet, hvor orienteringerne skete, blev udsendt i Grønlands radio. Nu må man selvfølgelig beklage, at når man siger orientering af alle grønlændere, er dette nok ikke tilfældet, idet vi ved, at modtageforholdene radiomæssigt i Grønland er så dårlige, at ikke alle har haft mulighed for at aflytte Grønlands radio med udsendelserne, men man må dog alligevel forvente, at en stor del af befolkningen har fulgt disse ting.

I forårssamlingen 1974 fremlagdes der for landsrådet det endelige indhold af udkastet til koncessionsbestemmelserne, ligesom landsrådet blev orienteret om de modtagne ansøgninger i efterårssamlingen 1974. Der var ikke nogen protest mod indholdet eller det videre arbejde med ansøgninger om koncessioner. Tværtimod var der tilslutning, og man aftalte, at Grønlandsministeren skulle komme med en indstilling omkring 1. marts 1975. Grønlandsministeren havde planlagt en rejse den 1. marts 1975 til Grønland, men på grund af situationen i det danske folketing måtte ministeren forblive i Danmark, og man bad så i stedet for forretningsudvalget for landsrådet samt koncessionsudvalget om at komme til København til drøftelserne, og disse møder afholdtes den 8.-9. marts 1975 på Marienborg. På dette møde var der et flertal for, både i forretningsudvalget og i koncessionsudvalget, idet et fler-